

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กาญจนา แก้วเทพ. "ว่าด้วยความสัมพันธ์สามเส้า : การสื่อสาร-สงคราม-สันติภาพ. ใน สื่อในสันติภาพ สันติภาพในสื่อ. หน้า 31-45. กาญจนา แก้วเทพ บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : วิคตอรีเพาเวอร์พอยท์, 2530.
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ และคณะ. "สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทย" ใน ชุดศึกษาวิจัยพัฒนาการสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย. สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการศึกษา. "รายงานคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการศึกษา." การปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2518) : หน้า 4.
- จรรยา สุวรรณทัต. "ความคิดสร้างสรรค์เชิงสันติภาพของเด็กไทย." ใน ประมวลความรู้เรื่องสันติภาพ. หน้า 173-176. ประชุมสุข อาชวอำรุง บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- โจอัน กัลดุง. "Education For and With Peace : Is it Possible ?" ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ การจัดการศึกษาเพื่อสันติ 26-27 พฤศจิกายน 2528 ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, หน้า 109-129.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. "ความรุนแรงกับมายาการแห่งเอกลักษณ์." ใน สันติศึกษากับการแก้ปัญหาความขัดแย้ง. หน้า 68-83. วลัย อารุณี บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- "ความรุนแรง." ใน สันติศึกษา หน้า 53 - 86 วรรณทิพย์ ทองสาว บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

- ไชยันต์ รัชชกุล. "หน่วยที่ 2 ความขัดแย้งในบริบทของสันติศึกษา." ใน สันติศึกษา หน้า 25 - 50. บรรณวิทย์ ทองสาว บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- ณรงค์ เลื่องประชา. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2524.
- นิพนธ์ ศศิธร. ปาฐกถาพิเศษสันติภาพ : สร้างสรรค์ได้หรือต้องรอคอย." ใน สันติศึกษากับการแก้ปัญหาความขัดแย้ง. หน้า 16 - 21. วลัย อารุณี บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ประเวศ วะสี. "บทปาฐกถาพิเศษ เรื่อง กระบวนการเสริมสร้างสันติธรรมในสังคมไทย." ใน รายงานการประชุมสัมมนาระดับชาติกระบวนการสร้างเสริมสันติภาพในสังคมไทย, หน้า 17 - 27. ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ บรรณาธิการ. ทบวงมหาวิทยาลัย. 16 กันยายน 2529.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขย์ และคณะ. "ผลของรายการโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในวัยรุ่น ย่างเข้าสู่วัยรุ่น." ใน ประมวลความรู้เรื่องสันติภาพ. หน้า 162-167. ประชุมสุข อาชวอำรุง บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ไพฑูรย์ วงศ์วานิช. ราชพีท คานธี. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรุงธน, 2528.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. "สันติภาพและบทบาทของครูในการสร้างสันติภาพ." บทนำใน องค์การพัฒนาเอกชนและสถาบันทางการศึกษากับการสร้างเสริมสันติสุขในสังคมไทย. หน้า 1-7. วิมลภ ตั้งคุณานุรักษ์ บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529 ข.
- "การศึกษาเพื่อสันติภาพ." ใน สันติศึกษา หน้า 573-625. เป็น พิมพ์ทางนิตยสาร บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- ไพศาล วิสาโล, พระ. "สันติภาพโดยสันติวิธี." ใน สื่อในสันติภาพสันติภาพในสื่อ. หน้า 23-28. กาญจนา แก้วเทพ บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : วิคตอรีเฟ้าเวอร์พอยท์, 2530.
- รุ่งธรรม สุจิธรรมรักษ์. "สันติศึกษากับสันติภาพ." ใน สันติศึกษา หน้า 1-121. บรรณวิทย์ ทองสาว บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2530.
- วอลท์ เวอร์เนอร์. "Conceptions of Peace Education." ใน เอกสาร
ประกอบการประชุมวิชาการการจัดการศึกษาเพื่อสันติภาพ 26-27 พฤศจิกายน
2528 ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หน้า 85-88.
- วิจิตร ศรีสอาน. "การจัดการศึกษาเพื่อสันติภาพ." ใน สันติศึกษากับการแก้ปัญหา
ความขัดแย้ง. หน้า 189-193. วลัย อารุณี บรรณาธิการ. กรุงเทพ-
มหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิชัย ต้นศิริ. "แนวทางไปสู่สันติภาพและสันติศึกษา." ใน สันติศึกษากับการแก้ปัญหา
ความขัดแย้ง. หน้า 221-229. วลัย อารุณี บรรณาธิการ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สายหยุด เกิดผล. "ปรากฏภาพพิเศษ สันติภาพ : สร้างสรรค์ได้หรือต้องรอคอย." ใน
สันติศึกษากับการแก้ปัญหาขัดแย้ง. หน้า 9 - 16. วลัย อารุณี บรรณาธิการ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สิทธิ บุตรอินทร์. ปรัชญาการเมืองเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์,
2523.
- สุภา มาลากุล และคณะ. "พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนอาชีวศึกษา." ใน ประมวล
ความรู้เรื่องสันติภาพ. หน้า 151-157. ประชุมสุข อาชวอ่ำรุ่ง บรรณาธิการ.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สุลักษณ์ ศิวรักษ์. "แนวคิดเรื่องสันติภาพในสังคมไทย." ใน สื่อในสันติภาพ สันติภาพในสื่อ.
หน้า 3 - 22. กาญจนา แก้วเทพ บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร :
วิคตอรี เพาเวอร์พอยท์, 2530.

วารสาร

- เกษม บุญอ่อน. "เดลฟาย : เทคนิคการวิจัย." ศุภปริทัศน์ 4 (ตุลาคม 2522) :
26-28.

- โคทม อาริยา. "ปีแห่งการรณรงค์เพื่อสันติภาพในประเทศไทย." วารสารมาจารย์สาร.
12, 4 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2528) : 32.
- "กิจกรรมเพื่อสันติภาพ." แสงสุญ 7.24 (มกราคม - มีนาคม 2529 ก) :
193-198.
- เทคโนโลยีเพื่อสันติ." วารสารห้องสมุด 30, 2 (เมษายน - มิถุนายน
2529 ข) : 37-47.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. "เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR." วิจัยการศึกษา 10 (มิถุนายน-
กรกฎาคม 2530) : 23-30.
- ชม ภูมิภาค. "การศึกษาเพื่อสันติภาพ." วิทยาจารย์ 36, 9 (มิถุนายน 2529) :
8 - 12.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. "ความเรียงเบื้องต้นว่าด้วยสันติภาพถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลง
สังคม." วารสารธรรมศาสตร์ 14, 4 (ธันวาคม 2528) : 56-69.
- "บทสัมภาษณ์." สารมहाพรต 1 (2529 ก) : 13-18.
- "การวิจัยสันติภาพ : ข้อพิจารณาเชิงวิพากษ์." วารสารการวิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 10, 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2529 ข) :
159-171.
- ดิเรก กุลศิริสวัสดิ์. "ความเป็นธรรมในสังคมค้าทุนสันติภาพ." วารสารห้องสมุด
30 (เมษายน - มิถุนายน 2529) : 4 - 10.
- ถวิล ปาณะลักษณะ. "สัญญาแห่งสันติภาพ." จดหมายข่าวสมาคมสหประชาชาติแห่ง
ประเทศไทย. 14 (มกราคม - มีนาคม 2529) : 40-44.
- ทวีชัย เดิมคุณานนท์. "การแสวงหาสันติภาพในบริบทของไทยและเอเชีย." ศานติสังคม.
2, 3 (เมษายน - มิถุนายน 2529) : 31-35.
- นิพนธ์ คันธเสวี. "การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสันติภาพ." วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์.
2, 3 (2529) : 242-246.
- ประจุมสุข อาชวอำรุง. "ทฤษฎีสันติศึกษาและความเคลื่อนไหว." วารสารศึกษาศาสตร์
ปริทัศน์ 2, 3 (2529) : 213-234.

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. "สันติศาสตร์และสันติศึกษา." วารสารครุศาสตร์ 14,2 (ตุลาคม- ธันวาคม 2528) : 3-8.

..... "แนวคิดของสันติศึกษา ภาพสะท้อนความอ่อนด้อยของการศึกษามัจจุบัน." วารสารทองสมุด 30, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2529 ก) : 25-36.

พุทธทาสภิกขุ. "หาสันติภาพ." วารสารครุศาสตร์ 14 (ธันวาคม 2528) : 165-179.

แมนมาส ชวลิต. "รู้จักอ่าน รู้จักคิด ก่อสันติภาพ." วารสารทองสมุด 30, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2529) : 66-70.

เรืองศรี จุลละจินดาและคณะ. "สันติภาพในทัศนะของบรรณารักษ์." วารสารทองสมุด 30, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2529) หน้า 101-110.

สาส์นสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์นปอลที่ 2. "คำสอนเพื่อสังคม." สารมหาพรต 1 (2529) : 10 - 12.

สมน อมรวิวัฒน์. "การปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาเพื่อคุณภาพของคนไทยในทศวรรษหน้า." สารพัฒนาหลักสูตร 31 (ตุลาคม 2527) : 3-6.

วมาลี ดังคณาบุรุษ. "หมายเหตุจากกฤษฎีกาการศึกษาจะต้องให้เด็กหลุดพ้นจากความกลัว." วารสารครุศาสตร์ 14,1 (กรกฎาคม - กันยายน 2528) : 72-80.

โสริช โพธิ์แก้ว. "จิตวิทยาแห่งสันติ." วารสารครุศาสตร์ 14 (ตุลาคม - ธันวาคม 2528) : 9-16.

อุทัย บุญประเสริฐ. "ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสันติศึกษาในประเทศไทย." วารสารทองสมุด 30, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2529) : 18 - 24.

เอกสารอื่น ๆ

โกสร กาญจนเลขกะ. "แนวทางควบคุมอาวุธในระดับภูมิภาค : ศึกษากรณีเขตบอลคาเวอช นิวเคลียร์" วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

โคทม อาริยา. "ปีสันติภาพสากล" ม.ป.ป. (เอกสารอัดสำเนา)

- จิตติ สุวรรณิก. "บทบาทของสหประชาชาติในการลดและควบคุมอาวุธ : ศึกษากรณี
มีอาวุธตามแบบและอาวุธนิวเคลียร์" วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การประชุมทางวิชาการระดับนานาชาติ. เรื่องอุดมศึกษา
กับการส่งเสริมสันติภาพ 1 - 3 สิงหาคม 2529 ณ โรงแรมเอเซียราชเทวี
(เอกสารโรเนียว)
-
สรุปผลสัมมนากลุ่มผู้สนใจวิชามนุษย์กับสันติภาพ โครงการการศึกษาทั่วไป ฝ่ายวิชาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 13 กันยายน 2528 (เอกสารโรเนียว)
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. "สันติภาพกับความคิดของเด็กยากจน." : การศึกษาเฉพาะกรณี
เด็กยากจนในจังหวัดศรีสะเกษ. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสังคมศาสตร์แห่ง
ประเทศไทย, 2531. : 106 หน้า.
- เมตตา กฤตวิทย์ และพัชณี เขยจรรยา. การประเมินผลสื่อเพื่อสร้างแนวคิดด้านสันติภาพ
แก่เด็กและเยาวชน เอกสารวิจัยสถาบันปริทัศน์ พนมยงค์ (อัครส่วเนา) 2530.
- ลลิตา ฤกษ์สำราญ. "ความขัดแย้งระหว่างผู้ใหญ่และผู้น้อย : มโนภาพของความมีอาวุธ
ในสังคมไทย." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2515.
- วาริ พิศาลภัทรคุณ. "การทดลองจัดกิจกรรมส่งเสริมสันติภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- อ้อยทิพย์ วิสิทธิ์วงศ์. "ปัญหาเขตแดนทางทะเลระหว่างไทยกับมาเลเซีย (ค.ศ.1970-1979)
: วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการค้าเน้นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ."
วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ภาษาต่างประเทศ

- Andrew Mack, Peace Research in the 1980 : (Canberra : The Strategic and Defend Studies Center, Australian National University, 1985), p. 81.
- Craig D. Lenis. "Peace Building and Collaborative Human Development: Dmplications for Education." Paper Presented at the International Conference on Conflict Resolütion and Peace Studies, 26 Dec. - 1 Jan. 1986, pp.15.
- Galtung, Johan. "Violence, Peace and Peace Research." in journal of Peace Research, 1969 (3), pp. 167-191.
- Glass, G.V. and Stanley, J.C. Statistical Method in Education and Psychology. London : Prentice - Hall, Inc., 1970.
- Nixon, Richard. The Emerging Structure of Peace. A Report by President Richard Nixon to the Congress, February, 1972.
- Okamoto, Mitsuo. "Peace Research and Peace Education : What is Peace Education in the New Light of Peace Research?" in Journal of the Gandhi Marg Peace Foundation, (July - August 1984) : 217-223.
- Prachoomsuk Achava - Amrung. "Peace Education Program for Perspective Teacher." IAEWP European Convention 1983 : 109 - 114.
- Rod Marsh. "A Rational for Peace Education in Australian Schools; Globoe Interconnectional and Implication for Political Education" Paper Presented at the Inter¹ Con. on Conflict Resolution and Peace Studies, 26 Dec,Jan., 1986. Suva Fiji pp. 7-10.

Richard Wendell, FOGG. "Som Effects of Teaching Adolescents Some Creative, Peaceful Approaches for Resolving International Conflicts" Dissertation Abstracts International. 33,8 (February 1973) : 4054-A.

The Peace Education Task force of the Ministry of Education. Peace Education and Your School. (Victoria : The Victorian International Year of Peace Consultative Commitee, April 1986) : 24.

UNESCO : National Workshop on Education for Peace and International Understanding, Kathmanthu, April 3-7, 1985. Final report of the workshop Kathmanthu, 1985, 64 p.

UNESCO, Yearbook on peace and Conflict studies, 1980 ; Westport, Ct : Greenwood Press, 1981.

Woolman, David Clark, "Education and World Order ; The Thought of Johan Galtung and Nine American Reconstructions." Dissertation Abstracts International. 45, 4 (October 1984): 1064-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย
(สัมภาษณ์รอบที่ 1 และตอบแบบสอบถามรอบที่ 2)

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์	ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพา วีระไวทยะ	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
4. ดร.วิชัย ตันศิริ	ผู้ตรวจราชการประจำกระทรวง
ศึกษาธิการ (อดีตผู้แทนไทยประจำ
องค์การยูเนสโก สำนักงานใหญ่
กรุงปารีส)
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว.พฤทธิสาด ชุมพล	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. อาจารย์ สุรชาติ บำรุงสุข *	คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. รองศาสตราจารย์ ดร.สุธี ประศาสน์ เศรษฐ *	คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย
8. รองศาสตราจารย์ สุริชัย หวันแก้ว	ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ รัชชกูล	คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณ สถาอานันท์	ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11. รองศาสตราจารย์ ดร.มาร์ค ตามไท	ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(* เฉพาะรอบที่ 1 ไม่ได้ตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 เพราะไปต่างประเทศ)

12. รองศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ ประกอบผล
ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
13. รองศาสตราจารย์ ดร.โคทม อาริยา
ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า
คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
14. รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คุประตกุล
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
15. ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก
อดีตอาจารย์คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
16. ศาสตราจารย์ ระพี สาคริก
อดีตอธิการบดี มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์
17. ดร.เจริญ คันธวงศ์
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ (อดีตอธิการบดี
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ)
18. พระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต)
วัดพระศรีเรนทร์ กรุงเทพมหานคร
19. อาจารย์สุลักษณ์ ศิวรักษ์
ผู้อำนวยการ สถาบันสันติประชาธรรม
20. อาจารย์อนุช อภาภิรม
หัวหน้าฝ่ายวิชาการประจำสำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

(สัมภาษณ์พิเศษ)

1. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประเวศ วะสี	คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรักษ์ บุญยะ เขตมาลา	คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. พระไพศาล วิสาโล	วัดป่าสุคะโต อ.แก่งคร้อ จ.ชัยภูมิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่เริ่มต้น เสนอชื่อกลุ่มตัวอย่าง

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ตรวจแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ รัชชกูล
3. รองศาสตราจารย์ ดร.โคทม อารียา

ภาคผนวก ข

สูตรสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหามัธยฐาน

$$\text{สูตร มัธยฐาน} = L + I \left[\frac{\frac{N - F_1}{2}}{F_2} \right]$$

(Glass and Stanley 1970 : 59-60)

เมื่อ L คือขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของชั้นคะแนนที่มีมัธยฐานตกอยู่

I คือ อัตราระยะชั้น

N คือ จำนวนความถี่ทั้งหมด

F_1 คือ ความถี่สะสมจากชั้นคะแนนต่ำสุดถึงชั้นคะแนนที่เป็นขีดจำกัดบนของชั้นก่อนที่มีมัธยฐานตกอยู่

F_2 คือ ความถี่ของชั้นคะแนนที่มีมัธยฐานตกอยู่

ตัวอย่างการคำนวณ

ข้อที่ 7

คะแนน	ความถี่	ความถี่สะสม
5	5	18
4	5	13
3	5	8
2	2	3
1	1	1

$$\begin{aligned} \text{มัธยฐาน} &= 3.5 + 1 \left[\frac{\frac{18}{2} - 5}{5} \right] \\ &= 3.5 + 0.2 \\ &= 3.7 \end{aligned}$$

2. การหาพิสัยระหว่างควอไทล์

พิสัยระหว่างควอไทล์ คือค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 สูตรที่ใช้ในการคำนวณนั้นใช้สูตรเดียวกับการหาค่ามัธยฐาน เพียงแต่แทนที่ $\frac{N}{2}$ ด้วย $\frac{N}{4}$ เมื่อต้องการหาค่าควอไทล์ที่ 1 แทนค่า $\frac{N}{2}$ ด้วย $\frac{3N}{4}$ เมื่อต้องการหาควอไทล์ที่ 3 (Glass and Stanley 1970 : 77-79)

ตัวอย่างการคำนวณ

หาพิสัยระหว่างควอไทล์ ข้อที่ 7

$$\begin{aligned} \text{ควอไทล์ที่ 1} &= 2.5 + 1 \left[\frac{\frac{18}{4} - 3}{5} \right] \\ &= 2.5 + 0.3 \\ &= 2.8 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ควอไทล์ที่ 3} &= 4.5 + 1 \left[\frac{\frac{3 \times 18}{4} - 13}{5} \right] \\ &= 4.5 + 0.1 \\ &= 4.6 \end{aligned}$$

$$\text{พิสัยระหว่างควอไทล์} = 4.6 - 2.8 = 1.8$$

3. การหาฐานนิยม (Glass and Stanley 1970 : 58)

ตัวอย่างการคำนวณ

ข้อที่ 3	คะแนน	ความถี่
	5	5
	4	9
	3	3
	2	1
	1	-

ดังนั้น ฐานนิยม คือ 4

ข้อที่ 18	คะแนน	ความถี่
	5	4
	4	6
	3	6
	2	-
	1	2

ดังนั้น ฐานนิยม คือ 3.5

ภาคผนวก ค.

ตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์ของแต่ละข้อความในแบบสอบถามรอบที่ 2

ข้อที่	มัธยมฐาน	ฐานนิยม	ความแตกต่าง ระหว่างฐาน นิยมกับมัธยม ฐาน	ค่าควอไทล์		พิสัยระหว่าง ควอไทล์
				ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	
1	4.6	5	0.4	3.3	5.0	1.7
2	3.2	3.5	0.3	2.0	4.6	2.6
3	4	4	0.0	3.6	4.6	1.0
4	4.3	5	0.7	3.4	4.9	1.5
5	3.9	4	0.1	3.2	4.6	1.4
6	3.2	3	0.2	2.4	4.3	1.9
7	3.7	4	0.3	2.8	4.6	1.8
8	4.6	5	0.4	3.6	5.0	1.4
9	4.7	5	0.3	3.4	5.0	1.6
10	4.1	4	0.1	3.6	4.7	1.1
11	3.9	5	1.1	3.0	4.8	1.8
12	4.2	5	0.8	3.4	4.9	1.5
13	4.5	5	0.5	3.5	5.0	1.5
14	4.3	5	0.7	3.4	4.9	1.5
15	4.0	4.5	0.5	3.2	4.7	1.5
16	3.5	3	0.5	2.8	4.6	1.8
17	3.6	4	0.4	3.0	4.3	1.3
18	3.8	3.5	0.3	2.9	4.4	1.5
19	3.4	3.5	0.1	2.7	4.0	1.3
20	3.9	4	0.1	3.1	4.6	1.5
21	4.2	5	0.8	3.4	4.8	1.4
22	4.2	4	0.2	3.8	4.8	1.0
23	4.3	5	0.7	3.6	4.9	1.3
24	3.5	3	0.5	2.8	4.4	1.6
25	4.2	4	0.2	3.8	4.8	1.0
26	3.5	3	0.5	2.9	4.3	1.4
27	4.0	4	0.0	3.6	4.4	0.8

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อที่	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	ความแตกต่าง ระหว่างฐาน นิยมกับมัชย- ฐาน	ค่าควอไทล์		พิสัยระหว่าง ควอไทล์
				ควอไทล์ที่ 1	ควอไทล์ที่ 3	
28	4.2	4	0.2	3.8	4.6	0.8
29	4.3	4	0.3	3.9	4.8	0.9
30	4.2	4	0.2	3.8	4.8	1.0
31	3.9	4	0.1	3.1	4.4	1.3
32	3.9	4	0.1	3.3	4.4	1.1
33	4.2	4	0.2	3.7	4.8	1.1
34	4.3	4	0.3	3.8	4.9	1.1
35	3.9	4	0.1	3.0	4.4	1.4
36	3	2	1.0	2.0	4.4	2.4
37	4.6	5	0.4	3.8	5.0	1.2
38	4.3	5	0.7	3.6	4.9	1.3
39	3.9	3	0.9	3.1	4.8	1.7
40	3.6	4	0.4	2.6	4.1	1.5
41	3.9	4	0.1	3.3	4.6	1.3
42	4.4	4.5	0.1	3.8	4.9	1.1
43	4.4	5	0.6	3.7	4.9	1.2
44	4.3	4	0.3	3.7	4.9	1.2
45	3.3	3	0.3	2.8	4.0	1.2
46	4.2	5	0.8	3.4	4.9	1.5
47	3.9	4	0.1	3.1	4.4	1.3
48	2.3	2	0.3	1.6	3.4	1.8
49	2.5	1	1.5	1.4	3.6	2.2
50	4.1	4	0.1	3.4	4.8	1.4
51	3.8	4	0.2	2.7	4.4	1.7

ตารางที่ 10 แสดงผลการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 (N = 18 คน)

ข้อที่	ระดับคะแนน					ข้อที่	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1	10	3	3	-	2	26	3	6	7	2	-
2	5	3	3	5	2	27	3	12	1	2	-
3	5	9	3	1	-	28	5	12	1	-	-
4	8	5	5	-	-	29	6	12	-	-	-
5	5	7	5	1	-	30	6	10	1	-	1
6	4	3	6	5	-	31	4	8	4	1	1
7	5	5	5	2	1	32	4	8	6	-	-
8	10	4	4	-	-	33	6	9	1	2	-
9	11	2	4	1	-	34	7	9	1	1	-
10	6	8	4	-	-	35	4	8	3	2	1
11	6	5	5	1	1	36	4	4	2	5	3
12	7	6	4	1	-	37	10	5	2	1	-
13	9	4	4	-	1	38	8	6	3	1	-
14	8	5	4	-	1	39	6	5	7	-	-
15	6	6	5	-	1	40	2	8	4	4	-
16	5	4	6	2	1	41	5	7	6	-	-
17	3	8	5	-	2	42	8	8	2	-	-
18	4	6	6	-	2	43	8	7	2	1	-
19	1	7	7	1	2	44	7	8	3	-	-
20	5	7	4	2	-	45	2	5	9	2	-
21	7	6	4	1	-	46	7	6	4	1	-
22	6	10	2	-	-	47	4	8	4	1	1
23	8	6	3	-	1	48	1	3	4	6	4
24	4	5	6	3	-	49	1	4	4	4	5
25	6	11	1	-	-	50	6	7	5	-	-
						51	4	7	3	2	2

ภาคผนวก ง

เหตุผลของการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

เหตุผลของการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญนั้นจะนำเสนอ เฉพาะข้อกระทง
ที่ผู้เชี่ยวชาญให้เหตุผล โดยนำมาจากแบบสอบถามรอบที่ 2

ข้อความ	เหตุผลของการแสดงความคิดเห็น
<u>แนวคิดเกี่ยวกับสันติภาพ</u>	
1. สันติภาพ เป็นทั้งมรรคทั้งผล	- เราอาจบรรลุถึงสันติภาพด้วยมรรคต่าง ๆ
2. สันติภาพต้อง เริ่มที่จิต จิตสงบทุกอย่าง ก็สงบตาม	- ความสัมพันธ์ระหว่างเรากับคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นด้านการเมือง, สังคม, เศรษฐกิจ ฯลฯ สำคัญมาก - ข้อความไม่สมบูรณ์, เอียงข้างเดียว
ข้อ 3 - 4 ผู้เชี่ยวชาญไม่ได้ให้เหตุผล	
5. สันติภาพ คือ สภาพที่ปราศจากความ รุนแรง แต่อาจมีความขัดแย้งอยู่ในระดับ ที่สามารถแก้ไขหาทางออกที่เหมาะสมได้	- เป็นทัศนะที่มองทั้งสองด้าน
6. สันติภาพ เป็นมิติหนึ่งด้านกลับของความ รุนแรง	- บางอย่างเป็น บางอย่างไม่เป็น
7. สันติภาพ คือ การที่คนในโลกอยู่กันอย่าง สงบสุข ไม่มีสงคราม อยู่กันอย่างเสมอภาค ยุติธรรม ไม่เบียดเบียนกัน	- เป็นเรื่องฝัน
8. สันติภาพ หมายถึง การจัดระเบียบการ พัฒนาสังคมให้สามารถเอื้ออำนวยต่อการ กระจายโอกาสให้มนุษย์อย่างทั่วถึง มี เสรีภาพ และความเสมอภาค	- เป็นกระบวนการทางสังคม

ข้อความ	เหตุผลของการแสดงความคิดเห็น
9. สันติภาพ เป็นมิติหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงในทุกระดับของความสัมพันธ์ที่ตัวเองมีต่อตัวเอง ต่อมนุษย์ด้วยกัน ต่อธรรมชาติ ต่อสังคม	- สันติภาพไม่ใช่มิติ เป็นการเคลื่อนไหว ไม่ใช่สิ่งคำนึงถึง แต่เป็นสิ่งที่ต้องลงมือทำ
10. สันติภาพ คือ สภาพความสงบ มีการเกื้อกูลและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กัน ทั้งในระดับบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ	- ไม่อยากให้เข้าใจว่าจะแก้ที่จิตทีเดียว หรือส่วนใหญ่ได้สำเร็จ - ขาดข้อความที่แสดงสภาพจิตใจ

แนวคิดเกี่ยวกับสันติศึกษา

11. สันติศึกษา คือการศึกษาถึงกระบวนการที่จะลดการใช้ความรุนแรง และสร้างสันติในระบบต่าง ๆ ในสังคม	- ดูจะ เน้นที่วิธีการมากกว่าหลักการอยู่ร่วมกันภายในสังคม
12. สันติศึกษา คือการศึกษาเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์และสงบสุข โดยมีจริยธรรมเป็นกรอบของสังคมที่จะทำให้ความขัดแย้งนั้นนำไปสู่การสร้างสรรค์	- เป็นความเห็นหนึ่ง - ไม่ค่อยมีรูปแบบของสังคม เช่นว่าให้ศึกษามากนัก
13. สันติศึกษา หมายถึง การใช้กระบวนการศึกษาสร้างเสริมคนให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสันติภาพ มีทัศนคติที่ดี ปฏิบัติตนในวิถีชีวิตที่สอดคล้องไปในทางสันติ	- คำนิยามนี้มีวัตถุประสงค์มีวิธีการ เนื้อหา และกิจกรรมครบ
14. สันติศึกษา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสันติในตนเองและสันติที่จะอยู่ร่วมกัน	- ข้อปานกลางคือ ข้อที่มีข้อความธรรมดาไม่ว่าจะกล่าวถึงเมื่อใด ข้อความนั้นถูกต้องเสมอ

ข้อ 15-16-17-18 ผู้เชี่ยวชาญไม่ได้ให้เหตุผล

ข้อความ	เหตุผลของการแสดงความคิดเห็น
19. สันติศึกษา เป็น เรื่องของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบุคคลให้อยู่ในสันติ	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษา เป็นการ เปลี่ยนแปลงตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด - เป็น เพียงส่วนหนึ่ง ด้านหนึ่งของสันติศึกษา
20. สันติศึกษา คือการศึกษาให้เห็นชัดว่า ปัญหาเรื่องขัดแย้ง ความรุนแรงทาง กายภาพและทางโครงสร้างนั้น สามารถ แก้ไขได้ด้วยสันติวิธี	<ul style="list-style-type: none"> - ความหมายเพียงแง่หนึ่งหรือบางด้าน มีลักษณะตั้งความหวังมากไป - สันติศึกษาอย่างน้อยต้องมีการวิเคราะห์ ไม่ใช่มุ่งแต่แก้โดยไม่วิเคราะห์
<p>ทาง เลือกในการจัดสันติศึกษาใน หลักสูตรของมหาวิทยาลัย</p>	
<p>ก. <u>จุดมุ่งหมายของการจัดสันติศึกษา</u></p>	
21. มุ่งให้ความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับ เรื่อง สันติภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช่แค่รู้ เข้าใจ ต้อง เข้าถึงด้วยจิตใจด้วย
22. มุ่งให้ตระหนักถึงคุณค่าของสันติภาพ และมีจิตใจใฝ่สันติ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช่แค่ใฝ่สันติแต่ต้องถึงขั้นจิตใจมีสันติด้วย - โดยมีสันติในจิตใจเป็นฐานรองรับอยู่เป็นปกติ
23. มุ่งให้มีทักษะ รู้จักแก้ปัญหาความขัดแย้ง ความรุนแรงด้วยสันติวิธี และดำเนินวิถีชีวิตไปในทางสันติ	<ul style="list-style-type: none"> - ควร เพิ่มความรู้และทัศนคติด้วย
<p>ข. <u>เนื้อหาสาระ</u></p>	
24. ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอัน เนื่องมาจากทัศนะ แม่บทของศาสตร์ในปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ความคิด
25. ศึกษาจากประวัติศาสตร์ถึงที่มาของภาวะอันไรสันติภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องศึกษาที่มาของภาวะแต่อย่า เน้นที่การ เป็นประวัติศาสตร์ - ควรศึกษาภาวะประวัติความเป็นมาของชีวิตตนเอง เป็นฐาน

ข้อความ	เหตุผลของการแสดงความคิดเห็น
<p>26. ศึกษาถึง เรื่องการแข่งขัน การสร้าง การสะสม การลดอาวุธ ปัญหาจาก อาวุธนิวเคลียร์</p> <p>ข้อ 27 - 30 ผู้เชี่ยวชาญไม่ได้ให้ เหตุผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ - เรื่องเหล่านี้เป็นเพียงปลายเหตุ - ใช้ได้ เป็นการศึกษากรณี - เนื้อหาสาระควรรวม เรื่องทั้งหมด เหล่านี้ แต่ควรรวมถึงมิติด้านในบุคคล ด้วย ที่เขียนไว้แล้วนี้เป็นวงกว้างของ ระดับสังคม ยังไม่บ่งชัด คือ สาระ เกี่ยวกับสันติในบุคคล ระหว่างบุคคล และการปฏิบัติต่อธรรมชาติ หรือการ อยู่ร่วมอย่าง เกื้อกูลและกลมกลืนกับ ธรรมชาติ
<p>ค. กระบวนการเรียนการสอน</p>	
<p>31. มีการใช้ชีวิตร่วมกันในที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งจำลอง มาจากชุมชน เพื่อศึกษาถึงกลไกในการเกิด ความขัดแย้ง และกลไกในการแก้ปัญหาความ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Model สร้างยาก - จำลองชีวิตชุมชนกับลงไปอยู่ร่วมใน ชุมชน เลยทีเดียว ไหนจะได้ผลจริงกว่า กัน หรืออย่างน้อยอาจเป็น Complimentary
<p>32. มีการสัมมนา อภิปราย เพื่อสร้าง เสริมสร้าง สันติภาพในชุมชนและสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการอภิปราย เสวนา บนพื้นฐาน ที่อิสระ เพื่อ เสริมสร้างสันติภาพในตนเอง ก่อนมองไปที่ชุมชน
<p>33. จัดแบบ เน้นการแก้ปัญหา (Problem-Oriented)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สันติภาพ เป็น เรื่องที่อยู่แล้ว
<p>34. จัดแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Approach)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - วิธีนี้ควรต้องควบคู่กับการสร้างสรรค์และ ส่งเสริมโดยมีการ เรียนการสอนที่ส่งเสริม ความร่วมมือ ความโอ เพื่อแผ่ การ ฝึกอบรมจิตใจให้มี เมตตากรุณา มีอุ เบกษาและการกระทำต่อกันด้วย ทาน บิยวาจา อุดมจริยและสมานัตตคา

ข้อความ	เหตุผลของการแสดงความคิดเห็น
35. ศึกษาวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)	- เกรงว่าจะเป็นการ Oversimplify ความเป็นจริง ซึ่งสลับซับซ้อน
36. มีการฝึกสมาธิ ภาวนา	- เป็นวิธีหนึ่ง ระวังจะเป็นการกระทำตามรูปแบบ
ข้อ 37 - 39 ผู้เชี่ยวชาญไม่ได้ให้เหตุผล	
ง. <u>ผู้สอน</u>	
40. เป็นผู้ที่มองเห็นคุณค่า มีทักษะในการพัฒนาจิต	- ควรใช้ข้อความนี้ให้เห็นว่าควรพัฒนาจิตเป็นส่วนสามัญของการศึกษา ซึ่งขาดไม่ได้
41. เป็นผู้ที่มีสภาวะสมดุลทางอารมณ์และมีคุณธรรม	อยู่แล้ว ควรรวมคุณสมบัติทางปัญญา
42. เป็นผู้มีโลกทัศน์กว้าง ใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	(รวมถึงความเข้าใจเพื่อนมนุษย์) เข้าไว้ในข้อเดียวกันด้วย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น น่าจะเป็น "พร้อมที่จะรับฟังผู้อื่น"
ข้อ 43 - 46 ผู้เชี่ยวชาญไม่ได้ให้เหตุผล	
47. จัดให้มีรายวิชาสันติศึกษาไว้ในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย เป็นวิชาเลือก	- ต้องประกอบ เป็นจิตวิญญาณของโครงการศึกษาและวิชาชีพทั้งหมด
48. จัดให้มีรายวิชาสันติศึกษาในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย เป็นวิชาบังคับ	- ประเด็นไม่ใช่อยู่ที่รายวิชา ในทางปฏิบัติทำได้ยาก
49. ให้คณะต่าง ๆ เปิดรายวิชาสันติศึกษาขึ้นเอง	- สันติศึกษาไม่น่าแยกออกมาจัด เป็นรายวิชาแต่ควร เป็นฐานของทุกวิชาและทุกระดับ
50. ให้มีการสอนสอดแทรกแนวคิดสันติศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ	สันติศึกษาจริง ๆ แล้วควร เป็นสิ่งอยู่ในรากฐานของตัวบุคคลผู้เป็นครู ไม่ว่าจะสอน
51. จัดให้มีรายวิชาสันติศึกษาให้นิสิตเรียน เป็นวิชาเลือก ในหมวดวิชาเลือกเสรี	วิชาอะไร และเป็นกระแสที่อยู่ในวิธีการสอนทุกสาขาวิชาที่ครูกำหนด
	- อีกทางเลือกหนึ่งที่น่าพิจารณา คือ จัดรวมเข้าในจริยศึกษา ว่าที่จริงแล้วสันติศึกษาก็คือชื่อหนึ่งของจริยศึกษานั้นเอง หรือสันติศึกษาก็คือ จริยศึกษาที่แท้จริง

ภาคผนวก จ.

ที่ ทม 0309/

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10500

4 พฤษภาคม 2530

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย น.ส.สุนีย์ สุขเจริญ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทางเลือกในการจัดสันติศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยตามทัศนะของนักวิชาการ" โดยมี อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิด เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการเรียนสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามแก่ท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ น.ส.สุนีย์ สุขเจริญ ได้เข้าพบและเรียนสัมภาษณ์ท่านดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ภาควิชา สาระตติศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธันวาคม 2530

เรื่อง ขอ เรียน เชิญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย	1. โครงร่างวิทยานิพนธ์	1 ชุด
	2. แบบสอบถาม	1 ชุด

ด้วย นางสาวสุนีย์ สุขเจริญ นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษา
ภาควิชาสาระตติศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ
วิจัยเรื่อง "ทางเลือกในการจัดสันติศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย ตามทัศนะของนักวิชาการ"
และเห็นว่า ท่านเป็นผู้ที่มีความสามารถมีความสนใจในเรื่องสันติศึกษา จึงขอ เรียนเชิญท่าน
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามในเรื่องความถูกต้อง ตรงตามเนื้อหา เพื่อช่วยเสนอแนะ
ข้อควรแก้ไขและปรับปรุง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และหวังในความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาคผนวก ฉ.

แบบสอบถามรอบที่ 2

เรื่อง

ทางเลือกในการจัดสันติศึกษาในหลักสูตร
ของมหาวิทยาลัยตามทัศนะของนักวิชาการ

คำชี้แจง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับทางเลือกในการจัดสันติศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยตามทัศนะของนักวิชาการ ในการสัมภาษณ์รอบที่ 1 สำหรับแบบสอบถามในรอบที่ 2 นี้ เป็นความคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาการทั้งสิ้น 20 คน ที่รวบรวมได้จากรอบที่ 1 โดยผู้วิจัยพยายามอย่างยิ่งที่จะคงรูปภาษา และความหมาย ตลอดจนสำนวนเดิมของกลุ่มนักวิชาการ ในขณะเดียวกันก็ได้ลดความซ้ำซ้อนของข้อความลงด้วย

จุดมุ่งหมายของการตอบแบบสอบถามในรอบนี้ เพื่อให้จะให้กลุ่มนักวิชาการได้จัดอันดับความสำคัญของข้อความแต่ละข้อที่ท่าน เห็นด้วยว่าเป็นแนวคิดทางเลือกที่ควรจะนำไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ซึ่งระดับคะแนนของแต่ละข้อมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นท่าน เห็นด้วย	มากที่สุด
4	หมายถึง	ข้อความนั้นท่าน เห็นด้วย	มาก
3	หมายถึง	ข้อความนั้นท่าน เห็นด้วย	ปานกลาง
2	หมายถึง	ข้อความนั้นท่าน เห็นด้วย	น้อย
1	หมายถึง	ข้อความนั้นท่าน เห็นด้วย	น้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามในรอบนี้ และขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นางสาวสุนีย์ สุขเจริญ)

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม เรื่องทาง เลือกในการจัดสันติศึกษา
ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยตามทัศนะของวิชาการ

ข้อความ	ความคิดเห็น					เหตุผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
แนวคิดเกี่ยวกับสันติภาพ						
1. สันติภาพ เป็นทั้งมรรคทั้งผล.....						
2. สันติภาพต้อง เริ่มที่จิต จิต สงบทุกอย่างก็สงบตาม.....						
3. สันติภาพ คือ สภาวะที่สงบ มีความสุข มีความผสม กลมกลืน ไม่ออกมาเป็น ความขัดแย้งที่น่าไปสู่ ความรุนแรง ทำร้ายกัน.....						
4. สันติภาพ หมายถึง การอยู่ ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ สงบสุข และเป็นอิสระ.....						
5. สันติภาพ คือ สภาวะที่ ปราศจากความรุนแรง แต่อาจมีความขัดแย้งอยู่ ในระดับที่สามารถแก้ไข หาทางออกที่เหมาะสมได้.....						

ข้อความ	ความคิดเห็น					เหตุผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
6. สันติภาพ เป็นมิติหนึ่งด้านกลับ ของความรุนแรง.....						
7. สันติภาพ คือ การที่คนในโลกอยู่ กันอย่างสงบสุข ไม่มีสงคราม อยู่กันอย่างเสมอภาคยุติธรรม ไม่เบียดเบียนกัน.....						
8. สันติภาพ หมายถึง การจัด ระเบียบการพัฒนาสังคมให้ สามารถเอื้ออำนวยต่อการ กระจายโอกาสให้มนุษย์อย่าง ทั่วถึง มีเสรีภาพ และความ เสมอภาค.....						
9. สันติภาพ เป็นมิติหนึ่งที่ต้องคำนึง ถึงในทุกระดับของความสัมพันธ์ ที่ตัวเองมีต่อตัวเอง ต่อมนุษย์ ด้วยกัน ต่อธรรมชาติ ต่อสังคม						
10. สันติภาพ คือสภาพความสงบ มีการเกื้อกูล และเอื้อเพื่อ เพื่อแม่แก่กัน ทั้งในระดับบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ						

ข้อความ	ความคิดเห็น					เหตุผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา						
11. สันติศึกษา คือการศึกษาถึง กระบวนการที่จะลดการใช้ ความรุนแรง และสร้างสันติ ในระบบต่าง ๆ ในสังคม.....						
12. สันติศึกษา คือการศึกษาเกี่ยว กับการอยู่ร่วมกันอย่างสร้าง สรรค์และสงบสุข โดยมี จริยธรรม เป็นกรอบของสังคม ที่จะทำให้ความขัดแย้งนั้นนำ ไปสู่การสร้างสรรค์.....						
13. สันติศึกษา หมายถึง การใช้ กระบวนการศึกษาสร้าง เสริม คนให้มีความรู้ความ เข้าใจใน เรื่องสันติภาพ มีทัศนคติที่ดี ปฏิบัติตนในวิถีชีวิตที่สอดคล้อง ไปในทางสันติ.....						
14. สันติศึกษา เป็นการศึกษา เกี่ยวกับสันติในตนเอง และ สันติที่จะอยู่ร่วมกัน						

ข้อความ	ความคิดเห็น					เหตุผล
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	ปานกลาง	น้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
15. สันติศึกษา คือ เรื่องของการที่ทำ อย่างไรถึงจะทำให้คนในโลกได้ มีโอกาสอยู่อย่างสันติ ไม่มี สงคราม อยู่กันอย่างเสมอภาค ยุติธรรม.....						
16. สันติศึกษา คือ การศึกษาที่จะนำ ไปสู่สันติภาพที่แท้จริงในทุก ๆ มิติ.....						
17. สันติศึกษา คือ การศึกษาถึงสิ่งที่ ควรจะเป็น เกี่ยวกับสภาพอันพึง ประสงค์ของสันติภาพในระดับ ต่าง ๆ ในชีวิตมนุษย์ และใน หน่วยสังคม.....						
18. สันติศึกษา คือ การศึกษาที่มุ่งให้ เกิดสันติภาพในสังคม.....						
19. สันติศึกษา เป็น เรื่องของการ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงบุคคลให้ อยู่ในสันติ.....						
20. สันติศึกษา คือ การศึกษาให้เห็น ชัดว่าปัญหาเรื่องขัดแย้ง ความรุนแรงทางกายภาพและ ทางโครงสร้างนั้น สามารถ แก้ไขได้ด้วยสันติวิธี.....						

ข้อความ	ความคิดเห็น					เหตุผล
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
ทางเลือกในการจัดสันติศึกษาในหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย						
ก. จุดมุ่งหมายของการจัดสันติศึกษา						
21. มุ่งให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องสันติภาพ.....						
22. มุ่งให้ตระหนักถึงคุณค่าของสันติภาพ และมีจิตใจไม่สันติ.....						
23. มุ่งให้มีทักษะ รู้จักแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง ความรุนแรงด้วยสันติวิธี และดำเนินวิถีชีวิตไปในทางสันติ.....						
ข. เนื้อหาสาระ						
24. ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอันเนื่องมาจาก ทัศนนะแม่บทของศาสตร์ในปัจจุบัณ.....						
25. ศึกษาจากประวัติศาสตร์ถึงที่มาของ ภาวะอันไร้สันติภาพ.....						
26. ศึกษาถึงเรื่องการแข่งขัน การสร้าง การสะสม การลดอาวุธ ปัญหาจาก อาวุธนิวเคลียร์						

ข้อความ	ความคิดเห็น					เหตุผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
27. ศึกษาถึงสันติวิธี พลัง กลไก ของสันติวิธี เพื่อใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง อย่างสันติ เพื่อให้เกิดสันติสุข ในที่สุด.....						
28. ศึกษาเรียนรู้ถึงวิธีการลด ความรุนแรง การสร้างสันติ- ภาพในชุมชน และระบบต่างๆ ในสังคม.....						
29. ศึกษาถึงโครงสร้างของสังคม ที่นำไปสู่ความที่ไม่เป็นธรรม และไร้สันติ.....						
30. ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่ สันติและไม่สันติ สาเหตุของ การเกิดความขัดแย้ง ความ รุนแรงในสังคม.....						
ค. กระบวนการเรียนการสอน						
31. มีการใช้ชีวิตร่วมกันในที่ใดที่ หนึ่งซึ่งจำลองมาจากชุมชน เพื่อศึกษาถึงกลไกในการเกิด ความขัดแย้ง และกลไกใน การแก้ปัญหาความขัดแย้งโดย สันติวิธี.....						

ข้อความ	ความคิด เห็น					เหตุผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
32. มีการสัมมนา อภิปราย เพื่อสร้าง เสริมสันติภาพใน ชุมชนและสังคม.....						
33. จัดแบบ เน้นการแก้ปัญหา (Problem-Oriented).....						
34. จัดแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Approach).....						
35. ฝึกวิธีการแก้ปัญหาความ ขัดแย้งโดยใช้สถานการณ์ จำลอง (Simulation).....						
36. มีการฝึกสมาธิ ภาวนา.....						
ง. ผู้สอน						
37. ควร เป็นผู้ที่ มีโลกทัศน์ ทักษะ การมองแบบองค์รวม (Holistic) คือมองสิ่ง ต่าง ๆ ว่าจะมีความสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันอย่างไร สามารถแยกขาดจากกัน.....						

ข้อความ	ความคิดเห็น					เหตุผล
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	ปานกลาง	น้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
38. ควร เป็นผู้ที่มองเห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างกายกับจิต มนุษย์กับสังคม มนุษย์กับธรรมชาติ และจริยธรรมกับวิชาการ.....						
39. เป็นผู้ที่ตระหนักถึงอิทธิพลของทัศนะแม่บทจากศาสตร์ต่าง ๆ.....						
40. เป็นผู้ที่มองเห็นคุณค่า มีทักษะในการพัฒนาจิต.....						
41. เป็นผู้ที่มีสภาวะสมดุลทางอารมณ์ และมีคุณธรรม.....						
42. เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้าง ใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น.....						
43. เป็นผู้ที่มีศรัทธาในสันติภาพ และมีความเป็นสันคอยู่ในตัวเอง.....						
44. เป็นผู้ที่สนใจ มีความรู้และมีจิตสำนึกด้านสันติภาพ.....						
45. เป็นผู้ที่รู้วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในตัวเอง มีประสบการณ์ตรงมาแล้ว.....						
46. เป็นผู้ที่เข้าใจปรัชญา และวัตถุประสงค์ของการสอนสันติศึกษา.....						

ข้อความ	ความคิดเห็น					เหตุผล
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
จ. การจัดสันติศึกษาในหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย						
47. จัดให้มีรายวิชาสันติศึกษาไว้ใน หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปของ มหาวิทยาลัย เป็นวิชาเลือก.....						
48. จัดให้มีรายวิชาสันติศึกษาใน หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไปของ มหาวิทยาลัย เป็นวิชาบังคับ.....						
49. ให้คณะต่าง ๆ เปิดรายวิชา สันติศึกษาขึ้นเอง.....						
50. ให้มีการสอนสอดแทรกแนวคิด สันติศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ.....						
51. จัดให้มีรายวิชาสันติศึกษาให้ นิสิต เรียน เป็นวิชาเลือก ใน หมวดวิชาเลือก เสรี.....						

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน เป็นอย่างสูง

ประวัติผู้วิจัย

นางสาวสุนีย์ สุขเจริญ เกิดวันที่ 4 ตุลาคม 2497 ที่อำเภอเสี้ยว จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.) จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2521 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพื้นฐานการศึกษา ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2528 ปัจจุบันรับราชการที่โรงเรียนประถมนนทรี กรุงเทพมหานคร